

Nagyvadátjárók működése

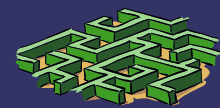
Kovács Gyula,
Monoki Ákos,
Miskolczi László,
Varga Csaba

Előadó: Varga Csaba

Kiindulási pontok

- Előzmények:
  - Korábbi hazai és nemzetközi kutatások
- Kérdések:
  - Milyen céllal épülnek vadátjárók?
Természetvédelem és vadgazdálkodás?
  - Mit jelent az, hogy működik egy átjáró?
- Lehetőségek:
  - Az átjárók vizsgálata
  - A kettévágott terület vadállományának és élőhelyeinek vizsgálata

Helyszínek, módszertan

- M7 Balatonlelle - Balatonkeresztúr:
3 autópálya feletti és 6 alatti átjáró
- M3 Szihalom - Görbeháza:
6 autópálya alatti átjáró
- M30:
2 autópálya alatti átjáró

- Nyomrögztés előre elkészített nyomsávokban
  - Nyestnél nagyobb testű emlősöket elfogadható biztonsággal
  - Nyomsávon kívüli területek

Észlelt fajok

Fajnév	M7 (9 átjáró)	M3 (6 átjáró)	M30 (2 átjáró)
Óz	+	+	+
Gímszarvas	+	+	+
Vaddisznó	+	+	+
Vidra	+	+	
Nyest	+	+	
Róka	+	+	+
Borz	+	+	+
Nyúl	+	+	+
Görény	+		
Hermelin	+		
Sün		+	
Kutya	+	+	+

A vizsgált vadátjárók kialakítása

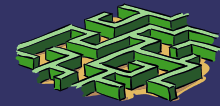
Eredmények

- A 17 helyszínen 1014 megfigyelési nap, amelyből kb. 700 napon találtunk nyomokat.
- Összesen közel 5000 nyom.
- Leggyakoribb állat az őz és a róka volt (minden átjárónál előfordultak).
- Nagy szórás az átjárók használata között
- Szarvasok az autópálya feletti átjárókat és az 5,1 m méternél magasabb autópálya alatti átjárókat preferálták.
- A vaddisznók mozgása függött leginkább a nekik megfelelő, közeli élőhelyektől.

A kutatás érdekesebb területei

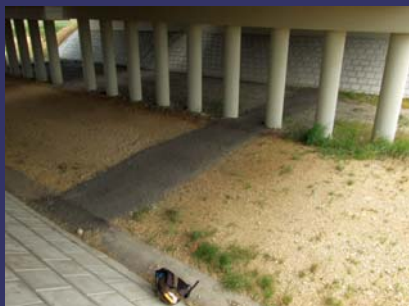
- Légrés, szabadtéri index
  - Megvilágítás jelentősége
  - Fényviszonyok az átjárón belül (vízfolyás, belső felületek színe, az előtér növényzete, magasság)
  - Zaj
- Takaró növényzet szerepe
  - Nagyvadaknál nem látjuk bizonyítottan
  - Közepes termetű emlősöknél sokkal fontosabb
- Vizuális- és zajszennyezés
- Ártéri átjárók, sűrűség

Átjárók tervezése, kivitelezése

Az átjárók „utóélete”

Köszönöm a figyelmet!

Varga Csaba
*igazságügyi elővilág védelmi és
ökológiai szakértő*
Tel.: +36 30 238 5646
E-mail: varga.csaba@hologon.hu

